

VECKOBLADET

Fredag 10 mars

Utkommer fredagar

2000 26:e årg.

8

Tåg till Göteborg?

Som ni vet privatiserades (för ett år) persontrafiken på Väst kustbanan mellan Skåne och Göteborg. Det finns faktiskt fördelar för resenärerna. Vissa biljetter har blivit något billigare, vissa småstationer har fått fler uppehåll och (framför allt) serveringen av vin och starköl är tillbaka på de vanliga tågen (på X2-orna har den funnits hela tiden), så även resan till Helsingborg kan få en liten guldkant. Men det finns betydande nackdelar: krångligare att köpa biljetter, förlängda restider på en sträcka där det redan förut gick såsigt. Och de på Väst kustbanan notoriska förseningarna har inte minskat.

Men värst är nog att möjligheten att resa till ett hyfsat pris är borta. Syd västen har inga röda avgångar.

Därför ett praktiskt tips: fortsätt att åka med SJ! I stället för att t.ex. lämna Lund 6.50 och anlända till Göteborg 10.20, stiger man upp lite tidigare, tar tåget mot Stockholm 6.22, byter i Alvesta och är framme 10.16. 24 minuter längre men cirka 150 kr billigare om man åker rött.

Fyra gånger om dagen finns det sådana alternativ.

Förtätning med förhinder

I sydvästra hörnet av Trollebergskarusellen, intill Petersgården, ligger en markbit som väl förtjänar beteckningen "trafikimpediment". Den är officiellt parkeringsyta och förvaltas av det kommunala pololaget men är ingen kommersiell succé. Av sextio platser har tills nyligen två varit uthyrda, men det antalet har nu halverats.

Trycket på bostadsmarknaden är som vi vet hårt, och det finns en allmän avsikt att förtäta Lund och ge fler människor möjlighet att bo någotsånär centralt. Så varför inte bygga? Jo, naturligtvis därför att ingen ansvarig politiker kan föreslå nya bostäder invid en så hårdtrafikerad väg. Den så hårt kritiserade biltrafiken på Väster får alltså en paradoxal effekt: nybebyggelsen tvingas längre ut och blir mer (bil)trafikalstrande.

Park är inget alternativ till parkering. Väster har redan för många folktomma parker.

Gr

Knyppingssektionen

(v)

möte tisdagar 09.30, v-lokalen. Välkomna!

Kvinnor kan?

Några tankar kring ragtimens genusaspekter

Studerad ur strikt genusperspektiv ger 1900-talets populärmusik en tämligen enhetlig bild. I fråga om vokala inslag spelar kvinnor en avgörande roll, från 20-talets bluessångerskor över rockens Janis Joplin och in i vår egen tid. Men instrumentalt är den manliga dominansen total. Undantag som Lil Harding (pianist i Armstrongs *Hot Five* 1925-27) bara bekräftar regeln. Kvinnliga instrumentalister, ibland mycket skickliga sådana, delegerades till de "dam-orkestrar" som sedan 1920-talet utgjorde ett pikant – snarare än seriöst – inslag i det amerikanserade nöjeslivet: Ina Ray Hutton, åter väckt till liv i svensk TV:s Nattsudd, är ett typiskt exempel, liksom "Sweet Sue and her Society Syncopators" i 50-talskomedien *Somelike it hot*. Kurt Olssons damorkester utgör endast ett av de senaste tillskotten i genren.

Ännu 60-talets popyra karakteriserades av samma stränga regler: sångerskor uppträdde emellanåt med manliga musiker, medan kvinnliga instrumentalister fick framträda som särskilda "tjejgrupper" (minns någon *Plommons*?). Under de senaste decennierna har reglerna börjat luckras upp, men det går påfallande långsamt. Även den tekniska delen av skivproduktionen är strängt mansdominerad – DN hade för några veckor sedan en artikelserie om några kvinnliga undantag.

Från feministisk sida torde 1900-talets populärmusik sålunda utgöra ett beklämmande studium. Men det finns ljuspunkter, inte minst bland de nu bortglömda verkliga pionjerna – kvinnliga pianister och kompositörer av populärmusik från årtiondena före första världskriget.

Ragtimemusiken (och den därmed förknippade modedansen cakewalk) slog genom under åren 1896-97, och gav oss för första gången en vida spridd populärmusikform gemensam för hela USA och åtminstone delar av Västeuropa. I grunden pianomusik, med extremt kraftfull vänsterhand och ekvilibristisk höger, har ragtime i allmänhet kommit att förknippas med det svarta Amerika och mer eller mindre suspekta honky-tonksyltor. Bilden äger väl en kärna av sanning, åtminstone vad beträffar de tidigare åren, men snart tog Tin Pan Alley, den kapitalstarka nöjesindustrien, över och förvandlade ragtime till en mera lättviktig, lätttillgänglig och framför allt lättspelad pianomusik – vilket inte hindrar att mycket av värde publicerades även under dessa år, tills musikformen på det hela taget upphörde att existera mot slutet av 1910-talet.

Av de ca 1 300 rags som är mig kända till namnet är faktiskt 28 stycken, ca 2,2 %, komponerade av allt som allt nitton kvinnor (detta sagt med reservation för att den amerikanska namnskicket i några

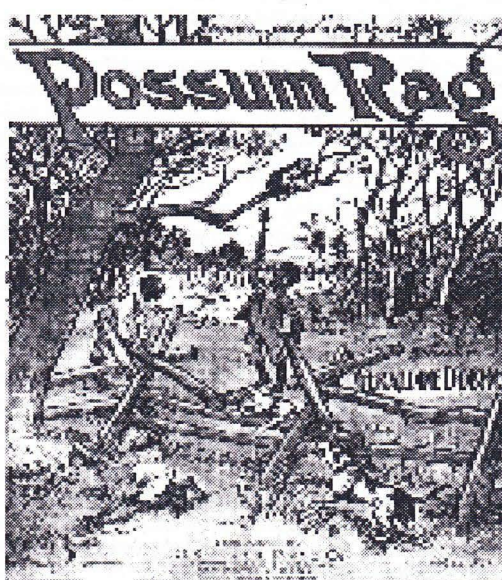
fall kan ha förvirrat könsbestämningen). Den kronologiska fördelningen är i vissa avseenden förvånande. Så mycket som två tredjedelar av dessa rags tillkom under perioden 1907-11; endast tre verk är senare. Mindre förvånande är det då att inte fler än sex tillkommit mellan 1896 och 1906; med hänsyn till musikformens ursprungligen tivelaktiga rykte dröjde det med nödvändighet ett antal år, innan vita familjeflickor vågade sig in i branschen. Å andra sidan var det säkert just pianospelandets etablerade ställning bland bourgeoisens kvinnor som kom dem att intressera sig för denna nya form av pianomusik.

De verkliga inkunablerna bland kvinnliga rags saknas tyvärr i min egen notsamling: *Shifty Shuffles* – *Buck Dance* av Eva Note Flennard (1897) och *Mopsy Massy of Tallahassee – Plantation Song and Rag-time Dance* av Anita Comfort (1898). Det är intressant att Flennard själv står som förläggare; det var säkert inte alltid helt lätt för kvinnor att få sina kompositioner publicerade. Det samma gäller flera av hennes efterföljare, Geraldine Dobyns (*Possum Rag* 1907) och Adeline Shepherd – med den kvinnliga ragtimens obestridda mästerverk *Pickles and Peppers* – *A Rag Oddity* (1906).

May Aufderheide i Indianapolis hade en förstående fader, som gav sig in i musikbranschen med det direkta syftet att publicera hennes kompositioner. På några få år (1908-11) skrev hon åtminstone åtta rags, av vilka två (*Dusty Rag* och *The Thriller Rag*) kom att överleva ragtime-eran och ingå i New Orleans och Revivaljazzens standardrepertoar (den förra spelade jag själv på detta vis ännu på 1960-talet). Pappa Aufderheide förlade senare rags också av andra kvinnliga kompositörer, bland annat Julie Lee Niebergalls populära *Horseshoe Rag* (1911).

Som man kunnat vänta sig uppvisar många kvinnliga ragtimekompositörer samma menlösa Tin Pan Alley-mentalitet som majoriteten av deras manliga kollegor. Men de bästa äger en melodisk kreativitet och till och med kraft i paritet med bättre manliga kompositörer. Den som vilar sina trötta händer efter att ha hamrat sig igenom Adeline Shepherds kraftfulla (och kraftkrävande) *Pickles and Peppers* svävar inte längre i tvivelsmål: kvinnor kan!

Örjan Wikander

Demokratins utveckling på två kontinenter:

Afrikakrisen

Gunnar Stensson fortsätter här med sin andra artikel. Denna gång ett referat från Bertil Egerös föreläsning om södra Afrika den 26 januari. Sedan den skrevs har det som bekant inträffat en översvämningskatastrof som drabbat 1,9 miljoner människor, gjort en miljon hjälpbehövande och 250 000 hemlösa. Man kan hjälpa på olika sätt, t.ex. via Afrikagrupperna, pg 900337-7, Ange med "katastrofhjälp" eller "utvecklingsarbete" + "Moçambique" vad bidraget gäller.

Från demokratisk diktatur till demokratiska val

Ett nyckelland för de svenska Afrikagruppernas utveckling var Moçambique. Sida gav landet en klumpsumma som användes för att rekrytera experter till landets återuppbyggnad efter befrielsen 1975. Flera svenskar rekryterades, bl.a. Bertil själv, som var där 1978–80. Deras erfarenheter gjorde dem kunniga och högt motiverade och de blev en stor tillgång för Afrikagrupperna när de återkom till Sverige.

Moçambique fick centralstyre av sovjetisk modell och blev en enpartistat under Frelimo, som utvecklades till ett kaderparti. Centralstyrningen ledde till ett delvis berättigat missnöje, som utnyttjades av den Sydafrikastödda motståndsrörelsen Renamo. 1984 slöts ett avtal mellan Moçambique och Sydafrika som innebar att Sydafrika i princip upphörde att stöda Renamo. Samtidigt lovade Frelimo att upphöra med sitt stöd till ANC.

Den legendariske befrielseledaren president Samora Machel dog då hans plan kraschlandade (sannolikt p.g.a. sabotage) efter en resa till Sydafrika 1986. Joaquim Chissano efterträdde honom. Renamo fanns kvar som en stark politisk kraft trots att stödet utifrån upphörde. Rörelsen var i fria val nära att besegra Frelimo.

Moçambique uppmärksammas hade den högsta tillväxten i världen. Men utgångspunkten är mycket låg, och största delen av den omtalade tillväxten står Sydafrika för. Maputo i södra Moçambique är nämligen utskepningshamn för sydafrikansk export och mottar mycket sydafrikanskt kapital.

Angola – inbördeskrig efter befrielsen

Efter befrielsen av den andra f.d. portugisiska kolonin Angola 1975, som ledde till att befrielseörelsen MPLA kom till makten, tvingades landet att föra ett långt och förödande inbördeskrig mot FNLA – som stöddes av Zaire och USA – och Unita – som stöddes av Sydafrika och USA. Regeringen i Angola fick vapenbistånd av Sovjetunionen och militärt stöd från Kuba. I överenskommelsen om Namibias befrielse 1988 ingick ett avtal om att både kubaner och sydafrikaner skulle lämna Angola.

Berlinmurens fall blev en vändpunkt i södra Afrika. Dittills hade de lokala konflikterna varit en del av det kalla kriget. Några av följ-

derna blev att Nelson Mandela kunde lämna Robben Island, apartheid krossas och Sydafrika antråda vägen mot frihet. Men striderna i Angola mellan MPLA och Unita fortsatte och pågår ännu trots de avtal om fred och fria val som slutits. Något civilt samhälle existerar knappast i Angola. MPLA tycks dock närma sig seger och fred.

Zaire, Kongo

– från Mobutu till Kabila

En nyckelhändelse i södra Afrika är Mobuturégimens fall i Zaire 1996. Det finns ett samband med utvecklingen i Rwanda, där den av belgier och fransmän underblåsta etniska konflikten mellan hutuer och tutsier ledde till folkmord på mer än en miljon tutsier. Sedan den huturégim som var ansvarig för folkmordet fördrivits, flydde hutumilisen in i Zaire och de strider som fördes i dess östra delar ledde till att Kabila med sina trupper kunde marschera tvärs igenom Kongo, störta Mobutu och själv gripa makten. I de inbördesstrider som fortfarande pågår stöds Kabilas regim av bl.a. Zimbabwe och Angola. I bakgrunden laborerar transnationella bolag som exploaterar de rika naturtillgångarna i regionen (olja, diamanter, mineraler). Det är också dessa rikedomar som håller krigen och vapenhandeln igång.

Ekonomisk och social utveckling

Hans Abrahamsson i fredsforskningsinstitutet i Göteborg forskar kring konflikthärdarna i Kongo. Han menar att den grupp som på sikt kanske kan skapa fred och ekonomisk integration är militären från de inblandade länderna. Flera ledande militärer från olika länder känner varandra eftersom de fått sin utbildning i Moskva.

När befrielseörelserna tog över grundade de stater som åtog sig stora uppgifter: industrialisering, infrastruktur, sjukvård, skola. I många fall gynnade regimerna sin egen region, sin släkt och sin språkgrupp eftersom det var vad som förväntades. Efter oljekrisen på 70-talet kollapsade ekonomin i många länder. IMF och Världsbanken lånade ut pengar men krävde samtidigt att länderna skulle anta s.k. strukturprogram, SAPs. Programmen gick ut på att uppnå budgetbalans genom minskade statsutgifter, privatisering av de statliga företagen osv. Somliga menar att detta innebar en nödvändig upprepning i ekonomierna. Andra hävdar att försämringarna inom sjukvård och

Kvartetten som.

Jag hälsade på fyra av mina gamla vänner härnäst. De har hängt ihop i många år nu och brukar träffas för att spela lite stillsamt rock med klassisk sättning: två gitarrer, elbas och trummor. Mest har det väl blivit covers på Beatles och Rolling Stones. Jag hade inte sett dem på ett tag och jag blev riktigt tagen när jag förstod att de inte spelade musik längre när de träffades. De spelade numera bara på börsen.

– Ja du vet man vill ju hänga med nu när tåget går för hi-tech-papperna, inte fan har vi tid att lira, sa leadgitarren. Multicom har gått upp 30 procent sen i går, vad säger du om det. Satsar du inte själv?

– Nja, jag har ju några Västerviks Sägblad och Förenade Kol som jag har ärvt, sa jag, och jag tror de har gått upp lite sen i förrfjor. Vad tror ni om Solidarfett?

Små körvar

– Det är helt ute! Det är bara virtuella produkter som har någon substans nu för tiden, inga gamla mosiga fabriker i rostbältet, sa elbasen.

– Fast små körvar går väl an, sa Karl-Ludvig, trummisen, på sin västgötska. Och kröstader mä svamp i. Sparrisömlätt. Inkokter lax i ringar. Små lammkötletter må blomkål å ärtor. Du vet, då sönt som de sösslar mä i biotechbranschen.

– Det visste jag inte, fick jag medge. Men hur vet ni när ni ska köpa och sälja?

utbildning ledde till en sjunkande tillit till staten, som därigenom förlorade sin legitimitet. Kampen mot aids försvärades.

Persson – dörröppnaren

Det finns nu tendenser till att väst beviljar de afrikanska staterna ekonomiska låtnader. Skulder avskrivs. Väst fruktar följderna av kaos i Afrika. Vad länderna inom EU framför allt vill motverka är att den förhållandevis stora vita befolkningen ska lämna Afrika och återvända till sina ursprungsländer, en massflykt som skulle innebära stora politiska och sociala problem.

Dagens bistånd är av en ny typ. Perssons sydafrikaresa kan ses som ett exempel på det. Man försöker skapa en spelplan för handel, näringslivskontakter och förbättrade handelsvillkor. Sydafrika har en självklart nyckelroll som det starkaste, mest utvecklade landet i Afrika. Men problemen är stora: socialt missnöje, kriminalitet, folkhälsa.

Hiv och aids hotar utvecklingen. I t.ex. Sydafrika är var femte människa drabbad. Aids skiljer sig från andra farsoter som t.ex. pest genom att den smittar på ett så smygande sätt och ingen uppnår immunitet. Sjukvårdsapparaterna överbelastas, och de fattiga staterna saknar resurser att underhålla dem.

Gunnar Stensson

– Då vet vi inte så noga, sa elbasen. Som Karl-Ludvig i förra veckan, han kände liksom på sig att nåt papper med net och com skulle gå upp, men han visste inte om det var Comnet eller Netcom.

– Så jag köpte hälften av vart, sa Karl-Ludvig, å di geck opp bäge. Så kan det bli det när man är däj-träjdor.

– Sitter ni med det här hela dagarna, sa jag.

Ansjovislåda

– Jojomänsan, och långa dagar bliver det ju. Man får börja med kaffe och några wienerbröd vid halvnotiden och kölla in hur det sluta på New York-börsen och så köper man lite IT och telekom för några hundra tusen. Sen är det lunch med ansjovislåda kanske eller sell-salat och stekter njure. Sen ringer man nära kompisar i Tokyo och hör hur det är där och så säljer man då man köpte på förmiddan och så har man tjänat va man behöver och lite tell och kan börja tänka på meddan. Då är den nya ekonomin, den har du väl hört om?

– Visst, visst. Men känns det aldrig riskabelt och oroligt med försörjningen, frågade jag. Jag menar det är väl inte så tryggt som en fast anställning?

Men då kom jag på att leadgitarren var forskollärare och fick sluta för tre år sen, elbasen var sjukvårdsbiträde och fick kicken av landstinget i våras, andragitarren var svetsare på Volvo i Eslöv när de slog ihop och Karl-Ludvig, trummisen, blev övertalig när de la ner lasarettsväten. Antigen hade de kommit på rätt plats i samhället för att kunna ta del av de nya dynamiska samhället.

– Jaja, pågar, sa jag, ni har rätt för er, Sverige är på rätt väg och det kan bara gå uppför. Kör hårt!

Lucifer

Beriktigande

Att försöka geografiskt lokalisera dialekter är en trevlig men farlig hobby. För att göra lite sport av det måste man ju riskera lite och våga gissa. En gång sa jag till en äldre man på tåget att han måste vara från Svedalatrakten. Han blev starkt förnärad och sa "Tror du jag är en jävla bonde? Jag är född och upp vuxen i Malmö och har bott där hela mitt liv."

Allt detta får att ursäktas min miss i förra VB där jag placerade den kände IT-affärsmannen Johan Staël von Holstein i Jönköpingsbåset. Jag har sedan dess erfärut att han är från Halmstad. Jag ber alla inblandade: Jönköpingsbor, Halmstadbor och von Holstein om ursäkt, och förstår nu inte hur jag kunde missa så grovt. Jag är visserligen beredd att acceptera att det blir stora felmarginaler utanför Skåne, men det här var dåligt. Jag ska öva mer.

Sten H.

Beslut om Citytunneln stundar:

Trånga tågperspektiv hos Malmövästern

I kanslihuset läggs sista handen vid tunga regeringsförslag om satsningar på infrastruktur för många miljarder. Det gäller för Göran Persson & co att förankra förslagen så man slipper en sådan nesa som med den indragna propositionen om massflyktningarna. I första hand vänder de sej förstås till sina samarbetspartner mp och v, vilkas riksdagsledamöter just nu sliter med frågorna, som i många fall är kontroversiella. Och det handlar om avvägningar eftersom pengarna inte räcker till allt.

En tung bit i detta är järnvägsanslutningen till brofästet i Malmö där Citytunneln har etablerats som huvudalternativ. Inför ställningstagandet gästades därför Malmö i måndags av två v-ledamöter i riksdagens trafikutskott, Sture Arnesson och Karin Svensson Smith. Med var också den lokala riksdagskollegan Sten Lundström, och mottagandet hade organiserats av Vilmer Andersen.

Risken för rabies

– Vi vill inte ha nån Öresundsbro. Men vi vill inte ha nån tunnel heller. Genom den kan det komma rävar som för in den kontinentala rabies smittan till Sverige! Så argumenterade ett högröstat Malmöombud på en av Skånedistriktets årskonferenser i början av 1990-talet. Det säger något om vänsterpartiet i rikets tredje stad att samma person hade valts till ombud även på årets konferens – där han kom med inlägg i en annan fråga som fick nya delegater att skaka på huvudet i tyst förundran.

Malmövästern har inte varit någon varm anhängare av Öresundsbron, och där har den haft sällskap med en bred miljöopinion i hela landet och starka stämningar bland Malmöborna. Men sedan väl brobeslutet manipulerats fram och det gällt att göra det bästa av situationen, har de lokala vänsterpartisterna haft märkvärdigt svårt att bredda perspektivet och inse att den fasta förbindelsen även har regionala, nationella och internationella dimensioner.

V-Malmö sade nej till en kustbanelösning med argumentet att den skulle inkräkta på fritidsområdet vid Ribersborg. Trots att det i praktiken bara handlade om att bredda den befintliga, redan nu avspärrade järnvägszonen från 8 till 17 meter, och förse den med planskilda korsningar. Och trots att den förlorade marken lätt kunde kompenseras genom en mindre utfyllnad i den redan nu konstgjorda strandlinjen. Argumenten om restid (= stärka järnvägens konkurrenskraft mot vägtrafiken) och reskvalitet (havsutsikt kontra mörk tunnel för passagerarnas del) gjorde inget intryck.

Trädfundamentalister

V-Malmö sa likaså blankt nej till en grävd Citytunnel. Ett antal parkträd skulle visserligen ha behövt fällas men för järnvägen hade ett ytligare läge med svagare lutningar varit att föredra, och det

hade varit lättare att ordna en dagsljusbelyst station i närheten av Triangeln. Samma trädfundamentalister ville f.ö. stoppa den nu allmänt lovprisade utbyggnaden av Malmö stadsbibliotek.

Det i sammanhanget mest bisarra v-förslaget torde ändå vara det att snabbtågen Stockholm till Köpenhamn skulle runda Malmö på ett yttre spår och bara angöra staden i trakten av Hyllie, strax före brofästet. Därmed skulle resenärer till Malmö C och andra centrala destinationer tvingas byta tåg. Försvagningen av stadskärnan och utglesningen av bebyggelsen, som stadsbyggnadsexperten redan ser som ett stort problem, skulle givetvis påskyndas. Sorgligt är att detta krav finns med i det trafikpolitiska avsnittet i vänsterpartiets regionprogram för hela Skåne, där det hamnade sedan Malmödelegaterna på en konferens fått röststöd från bl.a. Sjöbo.

Sten Lundström håller fast vid kravet. Satsningen på hotellskrapan i Hyllie och andra anläggningar där innebär ändå att Malmö kan trar söderut, menar han.

– Då skulle ni se klorvagnarna hemma!

Bakom detta ligger v-Malmö allt överskuggande krav när det gäller inte bara broanslutningarna utan hela den skånska trafiken: ett yttre spår för i första hand godståg men alltså även för persontrafikens fjärrresenärer. Och därbakom finns i sin tur hänsynen till en boendeopinion kring den s.k. Kontinentbanan som vill ha bort mesta möjliga, helst all, trafik från den.

Till den änden hade Vilmer Andersen valt att sammanföra trafikpolitikerna från riksdagen inte med representanter för tunga aktörer som kommunen, Banverket, Länstrafiken, Svedab eller Citytunnelkonsortiet utan med tre boendeaktivister. De inledde med att berätta hur olämpligt det var med farligt gods genom tunga bostadsområden, hur tågen störde trots bullerskärmar och att det var högst angeläget att de flyttades utanför stan.

Nu finns det säkert personer som är öppnare än Sture Arnesson för sådana argument. Privat är han en tågentusiast som sällan reser utan en s.k. grafisk tidtabell i fickan. Man såg hur hans ögon lyste när godståget med stålämnen från Borlänge dundrade fram förbi Östervärns station dit den lokala delegationen hade tagit riksdags-

männen just för att demonstrera hur störande tågen var. Men hur var det med det farliga godset?

– Ni skulle se Karlstad i min hemmavalkrets, förklarade Sture. Där kör godstågen mitt genom stan, och på bangården växlas dagligen klorvagnar från Skoghall. Jag har ändå klorlasterna mycket hellre där än ute på vägarna. Där är risken mycket större, det finns statistik på sådant.

Skulle järnvägens godstransporter genom Malmö utdömas som farliga blev konsekvensen att det måste dras järnvägsspår runt hundratals städer och samhällen i Sverige, för ett oöverskådligt antal miljarder. En rikspolitiker måste göra sådana bedömningar.

Och bullret? Det var trots allt långa avstånd mellan tågen men bilarna på motorvägen och Lunda-vägen lade en konstant bullermatta. Vad hade de boende gjort för att väcka opinion om den störningen? Inte mycket, visade det sej.

Först behov, sedan spår

Ändå tycktes Sture ta visst intryck av boendeopinionen, vars främsta företrädare var mycket väl påläst, och han lyssnade på argumenten om ett yttre godsspår.

Karin Svensson Smith var kall-sinnigare. Hennes inställning kunde kanske sammanfattas som "gärna ett yttre godsspår men först när det behövs". Fast kanske ändå inte "gärna": ett nytt spår skulle lägga beslag på mycket av den goda skånska jord som hon brukar värna om, och det skulle ytterligare splittra ett redan sönderskuret landskap. Framför allt räcker Kontinentbanan till så länge som godstågen inte blir många fler, och det lär de inte bli förrän prisrelationerna gentemot den tunga vägtrafiken förändras. Tills vidare behövs järnvägens knappa investeringsmedel bättre på andra håll, både i Skåne och annorstädes.

Ett yttre godsspår handlade nämligen inte bara om halvannan mil ny bana från Åkarp till Fösieby. Om godstågen norrifrån inte skulle in i Malmö måste det skapas utrymme för dem att bl.a. byta lok och koppla bort defekta vagnar nästan dessförrinnan, och en sån investering var heller inte billig, påpekade Karin.

Smärre säkerhetsåtgärder borde det dock finnas utrymme för, såsom skyddsräler i vissa kurvor och mjuka stolpar i bullerplanken. Det var sådant som det sparades in på när investeringsbudgeten pressades för att frigöra pengar till Citytunneln.

En fråga för regionpolitiker

Pågatåg och Öresundståg på kunde dock tålas av de boende vid Kontinentbanan, verkade det som. Fast då ville de också ha nytta av dem. Varför kunde inte tågen till Köpenhamn stanna till på hållplatserna Persborg och Östervärn?

Karin och Sture verkade besvärade över frågan som rikspolitikerna knappast har med att göra. Det är ju Skånetrafiken som nyss har fått ansvaret för Öresundstågen och därmed var de närmast en angelägenhet för regionpolitikern Vilmer Andersen, som dock inte gjorde någon ansats att svara. Frågan är dock giltig. Knappast för Öresundstågens del: de tar redan alltför lång tid på sej för att komma till bron, men spåren och hållplatserna borde användas. Kanske en pågatågspendel från Lund – något som föreslogs i en landstingsmotion av en vänsterpartist härifrån (Bodil Hansson) redan för tolv år sedan.

De tillresta rikspolitikerna blev knappast så mycket klokare av besöket i Malmö. Nimby-opinionen som bekämpar konkreta järnvägs-lösningar finns det gott om i hela landet. Och det bekräftades att vänsterpartisterna i Malmö har ett inskränkt perspektiv som stämmer illa med partiets nya roll och möjligheter.

Gunnar Sandin

En faktaresumé:

Jästen efter degen

Att järnvägens anslutning till Öresundsbron blivit en så komplicerad, dyr och omstridd sak är i mycket en följd av gamla förmyndelser. De drivande bakom broprojektet hade biltrafiken i fokus. När en större hänsyn till tågtrafiken tvingades fram för att bron skulle bli politiskt möjlig, hade de billigaste och mest rationella lösningarna redan stängts till.

En del fundamentalister ville inte ha någon fast förbindelse alls. Den bredare miljöopinionen förordade däremot som alternativ till bron en borrhad tunnel för tåg där även bilar kunde få åka med, samma lösning som vid Engelska kanalen. En sådan tunnel hade naturligen vikit av ut i sjön från Malmö C.

Genom bilbrobeslutet förlades fästet till Lernacken, där Sundet är smalare och det fanns utrymme att ansluta en motorväg. I Malmö kommuns översiktsplan fanns för den lösningen inritad en järnvägsanslutning över Limhamnsfältet. "Sillabanen", en liten godsjärnväg från 1889, skulle därmed upphöjas till en led för internationella snabbtåg. Den sträckningen var förstås kontroversiell hos de boende på Guldkusten. Den skulle bli kortare och framför allt billigare än en Citytunnel och skapa möjlighet till en lokalstation i Limhamn. Men tiden har arbetat mot den. På sistone har det byggts och inte minst planerats för bebyggelse i Limhamn och framför allt i högschoolområdet kring den forna stationen Malmö V, vilket skulle göra det nödvändigt med dyr tunnel på längre sträckor. Med spår i dagen över Limhamnsfältet skulle "Sillabelösningen" ändå bli miljarden billigare än Citytunneln. Karin Svensson Smith har talat för den och den lär förordas av miljöpartiet.

Citytunneln är alltså vad som förordas av Ilmar Reepalu (s) och andra lokala makthavare. Också den ger en rätt snabb förbindelse till brofästet och

Forts. på sid. 4.

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).
NY ADRESS.....

Nästanpensionär funderar

Genom allt detta skrivande om min förestående pensioneringen, har jag börjat känna mig som någon sorts talesman för de äldre, och blir väl snart även uppfattad som en sän. Men av andra börjar jag nog betraktas som en mumie, vilken bör ersättas av yngre, friska krafter med nya tankar om IT-samhället, den nya ekonomin och globaliseringen.

Den moderna människans förträngda dödsångest gör att äldre frågor inte befinner sig på den politiska agendan annat än vid valtider, då det gäller att slänga ut lite valflask till pensionärerna, som åtminstone tills vidare har rösträtt (visst låter jag som en blivande funtionär inom PRO).

Men allvarligt talat, inte är Lundavänstern särskilt på alerten när det gäller äldre frågor, trots att Lund ju faktiskt är såväl en studentstad som en pensionskommun.

Glädjande nog är partiet centralt av annan uppfattning. Partistyrelsen med Gudrun Schyman i spetsen har fastslagit tre tunga områden för det kommande året, i här nämnd ordning: Förbättring för de sämst lottade pensionärerna, spridande av bredbandsteknik och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Nyligen har också bildats ett "Vänsterpartiets äldreråd"; ett nätverk som till att börja med har som mål att föra upp äldre frågor som en särskild punkt under kongressen i maj/juni.

Hur är det lokalt då?

Går man tillbaka till handlingarna vid vänsterpartiets årsmöte i Lund den 5/2 finner man, att inget där nämns om pensionärerna varken i verksamhetsberättelsen för 1999 eller verksamhetsplanen år 2000. Det sägs att vi ska bli ett modernt, öppet och ansvarsfullt vänsterparti av folkrörelsekaraktär, men då är det väl himla dumt att inte också vända sig till de äldre, som snart utgör en fjärdedel av befolkningen.

Tittar man på styrelsen som blev vald, finner man att inga pensionärer finns med. I såna här sammanhang talar man gärna om "föryngring" men aldrig om "föräldring/föräldring" (orden finns inte ens i svenska språket, det nedsättande "förgubbning" förekommer dock flitigt.).

Vänsterpartiet i Lund har föryngrats kraftigt de sista åren, åtminstone på årsmötena, där många finns närvarande från vänsterns ungdomsförbund. Genom att rösta disciplinerat kan de välja

sina styrelserepresentanter och fastslå den politik som de gillar. De är så pass unga att inte ens deras föräldrar har börjat komma i kontakt med åldrandets problem.

Det ser alltså inte särskilt ljus ut för tillfället, om man anlägger det perspektiv som jag har. Å andra sidan finns det i Lundavänstern väldigt många som närmar sig sextio plus, men de flesta kanske lägger av och njuter sitt otium när stunden är kommen för pensionering.

Finn

Avgrunden öppnar sig

Ett givet huvudnummer på Skåne-distriktets årskonferens var det tal som Gudrun Schyman höll. Hon tog upp det rabalder som varit i veckan om hur plågsamt statsministern och den socialdemokratiske partisekreteraren tycker att det är att samarbeta med kommunister. Oavsett vad man menar när man säger sig vara kommunist så leder detta till upprepade uppmärksamhet från media och minskar vänsterpartiets förmåga att föra ut sin politik. Gudrun Schyman var väldigt klar i sitt avståndstagande här och det var skönt att höra. Hon fortsatte med att säga att hon inte kände till någon medlem i vänsterpartiet som förespråkade planhushållning eller ifrågasatte den representativa demokratin och i stället ville ha proletariatets diktatur.

I den debatt som följde anträdde nämligen ett av ombuden från vänsterpartiet Malmö (jag missade namnet) och klargjorde begreppen. Han gjorde i princip rent hus med den representativa demokratin. Om man hävdar att det inte gör någon skillnad om vi har 8 eller 80% av väljarna bakom oss så står man långt ifrån den demokratisyn som kommer till uttryck i det nuvarande partiprogrammets moment 2:3: "Det representativa flerpartisystemet är det bästa sättet att fatta övergripande beslut och sammanjämka olika särintressen till lösningar på gemensamma problem."

Jag kommer osökt att tänka på en revy som väckte rabalder på 70-talet. I revyn yttrades det (den exakta ordalydelsen har jag glömt) att en sann revolutionär röstar på högern för då uppkommer de rätta

objektiva förhållandena för en revolution. Med tanke på hur många som stödde den flammande revolutionära appellen på distriktskonferensen med applåder så förefaller det inte orimligt att denna metod praktiseras i Skåne, vänsterpartiets röstetal här är ju lågt, med undantag av Lund, Bromölja och några andra kommuner.

O-a H-gr-ng

Surdeg

Apropå Vänsterpartiet och surdeg. För alla er som undrat – här kommer receptet:

SURDEGSBRÖD – otroligt gott och hållbart!

Dag 1, blanda:

- 1/2 pkt jäst
- 2 msk salt
- 2 msk honung
- 4 dl ljummen filmjölk
- 1 l ljummet vatten
- Rör sedan i:
- 2 l grovt rågmjöl.

Blanda noga. Täck bunken med tätslutande lock eller plastfilm. Låt stå i rumstemperatur 24 - 36 timmar.

Dag 2, rör i:

- 12 dl vetemjöl

Blanda noga med lämplig slev (degen ska vara lös). Smörj 3 st raka 1,5 liters bakformar. Klaska ner degen i formarna. Nagga med mjölad gaffel. Jäs bröden tills de når upp till kanten på formarna (ca 1-2 timmar). Grädda 70 minuter i 200°. Stälj bröden ur formarna och grädda ytterligare 10 min. Svep in brödet ordentligt i handdukar och låt det svalna. Låt brödet mogna i ett dygn innan du skär av det.

Cecilia Wadenbäck

TF gäller även VB

Vem äger insänt material? Jag ska inte förvirra den högtintressanta frågan ytterligare, utan bredda den genom att peka på en annan viktig aspekt på det insända materialet.

Material som hamnat på en redaktion står under Tryckfrihetsförordningens beskydd. Det betyder bland annat att *anonymiteten* är särskilt skyddad i TF 3 kap. för bidragsgivare som så önskar. Det har hänt att anonymiteten röjts av VB – kanske av plumpighet, men detta är ändå allvarligt, först och främst för den tilltänkt anonyme, men det är också ett straffbelagt brott (5 §).

Utdrag ur 3 §: "Den som tagit befattning med ... tryckt skrift ... må icke röja vad han därvid erfarit om den som är författare eller har lämnat meddelande ..."

Som ett proffsigt debattorgan måste VB värna om sina skribenter, inte minst när de vill framträda

Begränsad eftersändning.

Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet med uppgift om den nya adressen.

i anonymitetens hägn. Går redaktionen igenom de viktiga delarna av Tryckfrihetsförordningen med alla de redaktörer – roligt med många! – som skapar vårt kära husorgan?

Håkan Olsson (pseudonym)

Jästen efter degen

forts. fr. sid. 3.

framför allt förser den Malmö med en centralt belägen station i närheten av Triangeln som bl.a. skulle kunna trafikeras av alla pågatåg från Lund förutom av Öresundstågen. Det stora som talar emot den är den höga kostnaden, 7,2 miljarder med risk för mycket mer om man får döma av erfarenheterna från tunnelbanebygget i Köpenhamn. En tidigare kalkyl slutade på fem miljarder och för det fanns det en finansieringslösning, men ingen vill betala de två extra miljarderna.

Men även om Citytunneln byggs står den inte klar förrän tidigast 2007. Till dess får Öresundstågen runda Malmö, och snabbtågen från t.ex. Stockholm måste byta riktning inne på Malmö C. Därmed får tågen svårare att tidsmässigt konkurrera med bilar och bussar – som dessutom ska få lägre taxor om en mäktig påtryckargrupp får som den vill.

Gr

Vänsterpartiets styrelse i Lund

informerar numera regelbundet i VB – men först fr.o.m. nästa nummer då det finns plats.

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITISKT MÖTE

Må. 13.3 kl. 19. Temamöte om boendep- och miljöfrågor. Diskussion med Boel Wieslander, ordf. i Hyresgästföreningen i Lund. Vidare beredning av tekniska nämnden 15.3, socialnämnden 15.3, byggnadsnämnden 16.3, räddningsnämnden 15.3 m.m.

RÖDA KAPELLET Sö. kl. 18.45. Rep. med Joakim. Mest Järnålder.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin och Charlotte Wikander.
Nästa redaktör: Matz Gustafsson

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund.

Måndag e. 17 till fax 046-123123.

Manus mottas gärna på epost,

vp@lund.mail.telia.com eller 3,5"

diskett. Obs! (rtf-format)

Telefon till redaktörerna:

Rune Liljekvist 046-211 50 69

Gunnar Sandin 046-13 58 99

Vid utebliven tidning ring:

Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.